

Imate vsekaj četrtek in
veliko poštino vred ali
v Mariboru s pošilja-
njem na dom za celo le-
to 82 D. pol leta 16 D.
in tri leta 8 D. Izven Ju-
govine 56 D. Naroc-
ni se pošlje na uprave-
ništvo Slov. Gospodar-
stva v Mariboru, Koroš-
ka cesta 5. List se do-
posilja do odpovedi.
Naročnina se plačuje v
naprej. — Telefon inter-
urban št. 113.

Posamezna številka stane 1-50 din.

Poštnina plačana v gotovini.

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo je v Maribo-
ru, Koroška cesta št. 5.
Rokopisi se ne vračajo.
Upravništvo sprejema
naročnino, inštalacijo
reklamacije.
Cene inšertov po do-
govoru. Za večkratne
oglasne primeren popus.
Nezaprte reklamacije
postojne proste.
Čekovni račun poštnega
urada Ljubljana 10.809.
Telefon interurb. št. 113.

53. številka.

MARIBOR, dne 17. decembra 1925

59. letnik.

Slovenski kmet in sloven- sko vseučilišče.

Večkrat že je vstal naš narod enodušno v boju za
svoje pravice. In čim bolj je bil odločen in složen v na-
stopu, tem boljše je uspel. Spomnimo se samo onega
velikega, vsesplošnega nastopa za politično osvoboditev,
ko je vse preko mest in vasi do zadnje kočice zaoril en
glas, izgovorjen v majniški deklaraciji l. 1917. In volja
naroda je postala božja volja. Zgodilo se je. Vsako leto
1. decembra se bomo spominjali, da se nam je izpol-
nilo tisočletno hrepenenje, dobili smo svoj dom, svojo
narodno državo, v katere naslovu se po vsem širnem
svetu blišči tudi ime Slovenca. Kljub težavam, ki so pri
vsakem začetku in tako še posebej v začetkih nove
države, bomo zvesto kazali ostalim Slovincem, ki še
niso z nami, kje je njihov dom!

Zopet pa so dnevi tu, ko je treba, da ves narod eno-
dušno izreče svojo besedo, ki je ne bodo smeli preslišati
nikjer, najmanj pa tam, kjer so dolžni poslušati in iz-
polniti zahteve naroda.

Slovenski narod ima svojo zemljo, svoje življenje,
svojo dušo. Posebnost ima, ki ga loči od drugih, v svoji
besedi, v svoji pesmi, v vsej svoji kulturi. Slovenski
narod ne more samega sebe zatajiti, pač pa hoče dalje
živeti, kulturno obstojati in se razvijati. Zato hoče imeti
svoje šole, od najnižje do najvišje, od ljudske ali osnov-
ne šole do vseučilišča.

Slovenski narod je molčal, ko so pritiskali na nje-
govo denarnico, izjemali njegovo gospodarstvo tisti,
ki ga ne ljubijo, kakor samega sebe. Čakal je in čaka,
da zmaga pravična uvidevnost krmarjev države. A zdaj,
ko se hoče nastaviti nož na njegovo dušo, na njegovo
kulturo, na njegovo vseučilišče, bo enodušno zakričal:
Stoj! Kdo si, ki mi hočeš v lastnem domu vzeti življenje?

Ali je res slovensko vseučilišče, ki obstoja zdaj v
teh letih svobode, ki ga pa zopet nameravajo zatreti, ta-
ko življenjskega pomena za ves narod? Ali ne sme o
tem molčati niti slovenski kmet na svoji njivi, niti slo-
venski delavec pri svojem stroju? Ali se posebno našega
kmeta to vprašanje kaj tiče?

Slovenski kmet je naravnost mogočen v svoji želji
in zahtevi po izobrazbi. Upravičeno je zapel Gregorčič:

»Kar mož nebesa so poslala,
da večnih nas otmo grobov,
vse mati kmetska je zibala,
iz kmetskih so izšli domovi!«

In res je prihajalo s kmetov v mesto v šole večina
naših dijakov. Pa za vsakim je bil strah materin in

skrb očetova: kaj bo z njim! Ta strah in skrb sta videla
nevarnost, da bo sin odšel v tujino in se tam odtujil.
Zato je poleg globoke vernosti tudi to bilo vzrok oni
mogočni želji: duhovnik naj bo! Vedeli so, da bo samo
tako ostal — domač. In prav so sodili. Koliko sinov se
nam je izgubilo v tujini, omračenih v neveri, padlih v
globine greha ali utopljenih v valovih tujerodnega živ-
ljenja. In slovenska mati je jokala za izgubljenimi, ki
niso živeli, za kar jih je rodila. In slovenski oče je skril
v pesti svoje žulje in ni odprl roke in ni več garal za
sina, ki ga je zastrupljala tujina.

Slovenski kmetski narod je vedno bridko čutil pre-
pad med lastnimi izobraženci in seboj, prepad, ki ga je
globoko zarezalo v njegovo življenje — tuje vseučilišče.
Le en most je zvesto držal: duhovnik — ljudstvo.

Vemo pa vsi, da je potrebno za popolno kulturno
življenje naroda in njegov kulturni razvoj, da je po-
polna in tesna vez med preprostim ljudstvom in izobra-
ženci, ki morajo biti v vsem njegovi. Tega pa ni mo-
goče drugače, kakor da imamo svoje slovensko vse-
učilišče. Tu se morajo izsolati slovenski duhovniki —
doktorji, tu naši slovenski sodniki, naši slovenski zdrav-
niki, naši slovenski inženjerji, profesorji in uradniki.

Ali naj se slovenski kmet v svoji lastni državi zopet
počuti — tuja, če pride v katerikoli urad ali če potre-
buje pomoč bolj izobraženega. Ali naj se slovenski ma-
teri zopet obnovi boleči strah, da se ji sin, ki se ni od-
ločil za duhovski stan, izgubi v življenju in nazorih, ki
ga bodo odtrgali od nje in od domače druge? Ali naj
naš kmet zopet venča svojo dlan s krvavimi prstani de-
la za to, da bo sin pozabil, od kod ima svoj — beli kruh?
Nikdar ne!

Zato bo naš narod povzdignil svoj glas in bo rekel:
Živeti hočem! Imeti hočem svoje ognjišče kulturnega
življenja, svojo duševno delavnico, svojo mizo kulturne
hrane! Imeti hočem svoje popolno vseučilišče!

Njim pa, ki pod pritvezo mrzlih državnih računov
hočejo slovensko vseučilišče zapreti, kličemo:

Pustite ga, naše je, uredite ga, plačali smo ga po-
šteno!

Zato, slovenski narod, posebno ti vedno prevdarni
slovenski kmet, reci svojo odločno, moško besedo!

Delavska zbornica.

Naročniki našega lista so gotovo že večkrat slišali
ime: delavska zbornica, kmečka zbornica, zdravniška
zbornica itd. To so stanovske organizacije, ki imajo na-
men ščititi koristi in napredek dotičnega stanu z vsemi
zakonitimi sredstvi. Nastale so iz dejanske potrebe in

Vdala se bom, če ne bo druge pomoči. Pa treba je,
da se razumeva, — čimprej tem bolje. In enkrat za
vselej!

Razvnela se je h koncu svojega govora, lahna rde-
čica jo je spreletavala, oči so se ji parkrat sovražno za-
bliskale in zadnje besede je kar vrgla Canlerju v obraz.

Canler je med njenim govorom zaporedoma za-
rdeval in prebledel. Sram ga je bilo in jezen je bil.
Mlado dekle je razkrinkalo njegove načrte in mu z
brezprimerno drznostjo očitalo podlost in neznačajnost
in kdo ve kake druge lepe lastnosti še vse.

Pa imel je trdo kožo. In kar je bilo glavo, svoj na-
men bo dosegel, to je videl. Ptčica mu ni mogla uiti.

Vstal je, se namuznil prisiljeno in dejal s posme-
hom:

»Čudim se vam Ine! Nisem mislil, da ste taki. Pri-
sojal sem vam več samopremagovanja, več — ponos!

Seveda, povedali ste prav. Kupil vas bom —. Res je,
priznam. Vedel sem, da boste navsezadnje le prišli na
to. Saj ste bistroumni dovolj. Pa mislil sem, da ste tudi
ponosni in da se ne boste izdali, niti si sami sebi pri-
znali takega ponižanja.

Toda — imejte svoja pota!« je končal malomarno.
»Glavna reč je, da vas gotovo dobim. In to je končno
vse, kar si želim!«

Ine ni zinila besedice. Obrnila se je in odšla iz sobe.

Nekaj minut pozneje je pristopical profesor Porter
po hodniku in naletel na Canlerja, ki se je odpravljal
domov.

Raztreseno ga je pogledal stari gospod profesor, se
ustavil in zamišljen položil kazalec na čelo.

»Kakor sem dejal, gospod Canler —! Saj pravim,
tele mlade ženske so samo zato na vsetu, da nas moške
motijo v naših znastvenih pogovorih! Kakor sem de-

globoko zavesti, da je treba celo človeško družbo pre-
osnovati na podlagi oživiljene stanovske vzajemnosti.
V inozemstvu imajo že dolga leta za kmete prisilne
kmetijske zbornice, ki tvorijo prisilno organizacijo
kmečkega stanu. To so strogo stanovske, nepolitične or-
ganizacije. Enako ima tudi delavstvo svoje delavske
zbornice. Vse te organizacije so velikega pomena za
nas.

Na podlagi zakona o zaščiti delavstva iz leta 1922
so bile osnovane v naši državičasne delavske zbor-
nice, ki so imele namen pripraviti vse potrebno za usta-
novitev trajnih delavskih zbornic, torej izdelati pra-
vilnik za volitve in poslovnik za delovanje zbornic. Na-
tri in pol leta je minilo, predno je bil končno odobren
pravilnik in so bile razpisane volitve v delavsko zbor-
nico.

Koga predstavlja delavska zbornica? Člen 11 pra-
vilnika nam odgovarja na to vprašanje čisto točno, sle-
deče: Delavska zbornica predstavlja po zakonu o za-
ščiti delavcev vse delavce in nameščence obeh spolov,
ki stavišajo na ozemlju te zbornice svojo telesno in du-
ševno moč v službo tretjih oseb, bodisi za nagrado, bo-
disi v svrhu lastnega izučanja. To velja za vse delavce
v obrtnih, industrijskih, trgovskih in rudniških pod-
jetjih. Izvzeti so delavci višje vrste, vsled česar ne spa-
dajo sem inženjerji, blagajniki, poslovodje itd.

V delavsko zbornico spadajo vsi delavci brez razlike
na starost in spol, v kolikor niso po zakonu izrecno iz-
zvzeti.

Iz poročila, ki ga je izdala časna delavska zbor-
nica za Slovenijo za čas od 1. 1922 do 1925, posnemamo,
da se je ta ustanova šele od leta 1924 nekoliko razvila.
Šele pod Davidovič-Koroščevo vlado je takratni mi-
nister za socialno politiko dr. Behmen izdal naredbo
z dne 12. septembra 1924, s katero je ustvaril finančno
podlago za delovanje zbornic. Odredil je namreč 5 od-
stotno doklado od vseh bolniških prispevkov po zakonu
o zavarovanju delavcev za kritje stroškov delavske
zbornice. In sedaj po preteku tri in pol leta so končno
razpisane prve volitve v delavsko zbornico za Slovenijo.

Delokrog delavske zbornice je zelo obširen. Ako bi
bila vlada od vsega početka preskrbel denarna sred-
stva za te zbornice, bi se bile te ustanove lahko sijajno
razvijale. Ker pa ni bilo denarja do jeseni l. 1924, so te
zbornice obstojale le bolj na papirju. Nadaljni vzrok,
da se zbornice skoraj tri leta niso mogle prav raz-
viti, tiči v njih sestavi. Vlada je prve članke zbornice
imenovala in pri tem gledala bolj na strankarstvo kot
na stvarne potrebe.

Volitve v delavsko zbornico se bodo vršile v času od
2. do vstevšega 7. februarja 1926. Volilni imeniki bodo

jal, gospod Canler, moje mnenje je slejkoprej, da iz-
hajajo pritlikavci osrednje Afrike od —.

Pa gospoda bankirja Canlerja je zelo malo zani-
malo pokolenje pritlikavih narodov osrednje Afrike.
Brez poklonov je pograbil razmišljenega gospoda pod
pazluho, ga potegnil v sobo nazaj in mu v kratkih, ne-
voljnih besedah razložil uspeh svojega pogovora z Ino.

»Hm hm —! Jako značilno —! Zelo značilno —!
je nevoljno majal z glavo gospod profesor in skušal na-
gubati čelo, oči pa so se mu vpljub vsem naporom sme-
jale v tolikem neprikitem zadovoljstvu, da ga je sko-
raj gotovo opazil tudi Canler. »Saj pravim, tele mlade
ženske današnjih dni pač ne poznajo več ubogljivi-
vosti —. Koj grem po njo, pa jo pripeljem sem in v pričo-
mene —.«

»Hvala lepa, profesor! Za danes imam dovolj takih
prizorov! Jutri se vrnem. Zastavite do tedaj svoj očetov-
ski vpliv pri dekletu!

Ponavljam vam, da ne morem več čakati! Želim,
razumete, želim, da se stvar uredi še pred vašim od-
hodom v Wisconsin!

Z Bogom, gospod profesor!«

»Kakor sem dejal, gospod Canler —!« je klical za
njim profesor Porter. »Tale mladi ženski svet —! Saj
pravim —!«

Ko je Canler drugi dan prišel, Ine ni bilo doma. Im-
ko je tretji dan prišel, jo je našel sredi zabojev in kov-
čegov v polni potni pripravi za odhod.

»Sami vidite, gospod Canler, da danes ne morem
biti razpoložena za svatovske pogovore! Jutri zarana od-
potujemo. Ali nas pospremite na vlak?«

Canler je potihoma klenil in se priduševal, da bo de-
kle dobil, pa če bi bilo treba za njo prebroditi Zedinjena
države od vzhodnega konca do zapadnega.

LISTER.

Džungla.

Roman iz afriških pragozdov.

Angleški spisal E. R. Burroughs. — Prevedel Paulus.

Seveda veste to, gospod Canler! Na to ste upali, s
sem ste računali kot podjeten in premeten finančnik ti-
stokrat ko ste ponudili očetu posojilo za njegov —
oprostite da tako rečem! — prislojeni izlet na kap-
verdiške otoke, ki bi pa b'l vkljub vsemu bogato uspel,
da ni zaklad na nerazumljiv način izginil.

Najhuje bi bili seve iznenađeni vi, gospod Canler,
še bi bil oče zaklad domov prinesel. Kajti o tem ste bili
pač trdno prepričani, da ne bomo ničesar našli. Preveč
se razumete na take reči! Pa ste tudi preveč dober fi-
nančnik in hladen računar, da bi bili posodili denar na
zaklad, zakopan nekje na otokih zapadne Afrike, in še
celo da bi ga bili posodili brez jamstva!

Ne —! Prepričani ste bili, da ne bomo našli nič. In
ker ste vkljub temu denar posodili, ste pač računali na
drug dobiček —.

Vedeli ste, da vam denarja ne bomo mogli vrniti in
da nam boste s posojilom roke zvezali. Vedeli ste, da
boste s posojilom, s taktim brezupnim posojilom, naj-
lažje dobili mene, me prisili v možnost, ne da bi bilo na-
muj opaziti kake sile.

Nikdar niste omenili posojila. Pri vsakem drugem
možu bi mislila, da je to znamenje plemenitega, veliko-
dušnega značaja.

Pa pri vas, gospod Canler, ne! Vi imate svoje na-
mene. Poznam vas, bolje poznam nego si mislite!

razgrajeni od 26. decembra 1925 do vstevšega 4. januarja 1926 pri vseh krajevnih edinicah delavskega zasedanja. Opozorjamo na uradni razglas glavnega volilnega odbora v Ljubljani z dne 4. t. m. V tem razglasu je natančno navedeno, kdo ima volilno pravico, kako se voli in kje ter kako se vrše reklamacije itd.

Opozorjamo vse volilne upravičence, pa tudi naše kmetičke gospodarje, obrtnike in podjetnike na potek teh volitev. Ne gre tukaj samo za delavsko stvar. Tudi kmeti in obrtniki mora zanimati, kakšno zastopstvo si izvoli naše delavstvo v svojo stanovsko zbornico. Zato podprimo naše delavce v tem volilnem boju ter jim pomagamo, da smo res ljudska stranka, ki jo tudi skupna vez socialne misli in stanovske vzajemnosti.

O elektrifikaciji Spodnjega Dravskega polja.

Za dalj časa se lahko opazja po vaseh Spodnjega Dravskega polja veliko zanimanje za električno razsvetljavo.

V zadnjih letih se je pojavilo mnogo projektov elektrifikacije teh krajev, kateri pa niso bili primerni za uresničenje. Zadeva je postala zopet aktualna šele, ko je postavila elektrarna Fala daljnovod od Maribora do Rtuja v napetosti od 10.000 voltov.

Dobava toka iz elektrarne Fala ima nasproti lastnim električnim obratom to veliko ugodnost, da je za vsako eventualno rabo zadosti toka na razpolago. Radi tega je dana tudi možnost, da se razvije v teh krajih tudi industrija in bi bila s tem dana tamošnjim prebivalcem nova prilika zaslужka. Veliki del prebivalstva v tamošnjih krajih je že uvidel pomen električnega toka za kmetijstvo.

Posebno se mora poudarjati, da je električna luč s svojo svetlobo, čistoto in priprostostjo v postrežbi, kakor tudi glede varnosti proti ognju smatrati res kot najboljša izmed drugih luči. Stroški za tok pa so tudi po točnem računu najmanj za polovico manjši, kakor pa za navadno svetilko. Z enim litrom petroleja, ki stane približno 7.50 D, gori normalna svetilka približno 20 ur. Ena ura stane toraj 37 par. Ena kilovatna ura (to je 30 ur, ako gori ena navadna žarnica) stane okroglo 5 D. Električna razsvetljava ene normalne svetilke stane toraj približno samo 16 in pol pare, in to za eno uro. Za motorno silo bi stala ena kilovatna ura 3 D, tako bi stala ena konjska sila, ako se uporablja motor eno uro 150 D. Pripomnimo, da so te cene že za podrobno prodajo, ker so približki, katere bi zadruga zaračunala za tok, že všteti.

Za podeželske prebivalce je električna luč posebno velike vrednosti za porabo v hlevih, ker pomeni tam vsaka druga razsvetljava stalno nevarnost glede ognja. Pa ne samo električna razsvetljava je velike vrednosti, temveč tudi električni motor zasluži pri obstoječem pomikanju delovnih moči za deželo največjo pozornost. Električni motor nudi popoln nadomestek bodisi za človeško, vodno ali živalsko silo. Elektromotor je pripravljen za pogon mlatilnih strojev, cirkularnih žag, vodnih sesal, slamoreznic in mlinov. Premesti se ga lahko iz enega kraja v drugega in je pripravljen vsak čas za delovanje. Navadno se uporablja en motor s tremi ali štirimi konjskimi silami. Pri že zgoraj navedenih cenah toka stane ena konjska sila na uro do 2.50 D in

stane torej pogon z enim elektromotorjem s tremi konjskimi silami na uro 6 do 7.50 D. Motorna sila z bencinom ali surovim oljem bode približno enako draga, kakor električna sila, ne sme se pa pozabiti, da nudi električni pogon, kakor že zgoraj omenjeno, z njegovo vedno pripravljenostjo za obratovanje napram drugim motornim silam veliko večjo ugodnost in je dati tudi, ako so cene višje, električni sili brezpogojno prednost.

Kar se tiče nevarnosti električnega toka za človeško življenje, je dotikanje voda visoke napetosti na vsak način smrtonavno. Zato se morajo montirati vodi visoke napetosti glasom oblastvenih predpisov 6 m visoko od zemlje, pri cestnih križanjih pa 7 m visoko, tako da je dotikanje žice z navadnimi pomožnimi sredstvi nemogoče. Ker je velikonapetostni tok smrtonovaren in ker se ga ne more uporabljati za razsvetljavo in motorni pogon, se bode isti v vsakem kraju, ali kjer sta dva kraja blizu skupaj, znižal ali transformiral v takozvanem transformatorju na porabno napetost od 220 voltov za luč in 380 voltov za motorje. Za transformator se postavi v mali zidani hišici. Ta hišica ima premer 2 m in višino 6.50 m. Od tega transformatorja vodi vod nizke napetosti tok k vsaki hiši. Žice visokonapetostnega voda nosijo s katranovim oljem impregnirani drogovi, kakor so tozadevni oblastveni predpisi. Po obstoječih izkušnjah trajajo taki drogovi iz smrekovega lesa približno 15 let, nekateri dalje časa, drugi zopet manj, kakor je pač svet, v katerega so postavljeni.

»Glavna reč je, da je ne pustim predolgo s Claytonom skupaj! — Koj moram za njo v Wisconsin!«

Tako je umoval in ko mu je Ine voščila svoj hladni zibogom, je še za odhajajočim vlakom vpil, da jo čez teden dni obišče na farmi.

Wisconsin leži v severnem delu Zedinjenih držav. Dežela je polna rodovitnih planot in gozdov, toda precej redko obljudena. Železnice in velikih mest nima mnogo, le velike farme — kmetije — so raztresene po njej, samotne in po pol dneva druga od druge oddaljene.

Ine je podedovala po materi srednje veliko farmo, polja travnike in gozd. Posvetno ni bilo slabo, dalo se je živeti na njem, le zelo oddaljeno je bilo od mesta in železnice.

Mnogo je žrtvovala Ine, ko se je preselila na samotno farmo. Vajena je bila velikomestnega življenja, zabavnih družb, koncertov, gledališča. Vedela je, da ji bo vsega tega manjkalo v novem življenju in še mnogo drugega. Pa še več bi bila žrtvovala, samo da se reši nadležnega snubca.

Canler je imel svojo banko v New Yorku, tam je tudi živel. Iz New Yorka v Wisconsin je bilo daleč, silno daleč. Posli so Canlerja držali v mestu in Ine je računala, da bo v Wisconsinu prej mir pred njim ko pa v bližnji Baltimori.

In s časom, si je mislila, se bo stvar že dala kako urediti. Morebiti tako, da bo polagoma odplačevala dolg iz prebitkov kmetije. Ali pa se bo kakorkoli zgodilo —

Polna boljših upov je stopila iz vlaka. Clayton jih je čakal na kolodvoru. Posedli so v avto, na drugega navorili razsežno prtljago in se odpeljali po valoviti, brezkončno dolgočasni planjavi proti farmi.

Ine že dolgo let ni bila v Wisconsinu. Zadnjikrat je obiskala farmo, ko ji je mati še živea.

Spominjala se je še, kako je bilo tistikrat.

Spodaj v ravnini so ležala gospodarska poslopja in stanovanja najemnikov, gori na valoviti višini pa je stal »dvorec«, materin dom. Za hišo je ležal obsežen vrt, za njim pa se je koj začel gozd, ki je segal par ur daleč v deželo.

Ko se je mati preselila v Baltimoro k možu, so prevzeli posestvo najemniki, hiša je ostala sama in prazna. Nihče je ni popravljal in dobro se je še spominjala izza zadnjega obiska, kako žalostna in zanamajena je samevala na holmu.

Zato je vsa začudena odpirala oči, ko je avto pridrdral v bližino naselbine.

Snažna, enonadstropna vila se je belila v popoldanskem solncu vrh griča, mičen balkon poln cvetlic je kraljeval nad glavnim vhodom, široka bela vozna pot je peljala na grič.

V nemem čudenju je gledala vse te izpremembe. Misli je na Claytona in srce se ji je krčilo.

Avto je obstal pred vhodom. Gospod Filander in najemnik sta pozdravila nove gospodarje.

Clayton je bil zaposlen pri stroju, profesor Porter pa se je koj lotil svojih zabojev s knjigami. Te so bile njegova prva in edina skrb. Za izpremembe na hiši se ni zmenil ali pa jih menda vobče še niti opazil ni.

Ine je izstopila in sama pohitela po sobah.

Ko se je mati preselila v Baltimoro, je odpeljala del pohištva seboj, drugo pa so prevzeli najemniki. Sobe so ostale prazne.

Toda sedaj —!

V nemem iznenadenju je obstajala na pragih, s strahom je odpirala vrata, kamor je pogledala, povsod vse novo, vse opremljeno.

Clayton je poskrbel za vse —

Po sobah novo, okusno pohištvo, zavese, preproge,

To je veselje, taka pena!

Kdor uporablja „GAZELA“-milko, ima prijetno delo in je hitro galov. Iaz ne perem nikdar z drugim kakor z „GAZELA“-milom.

Kakor sta nevarna ogenj in voda, ako kdo z njima neprevidno ravna, v toliko je nevarna tudi elektrika človeku, ako se ne ravna po zadevnih predpisih.

Tak visokonapetostni daljnovod bi po dosedanjih načrtih šel preko sledečih krajev: Budina, in Brstje, Spuhla in Zabovci, Sv. Marko in Novaves, Bukovci, Stojinci in Muretinci, Malaves, Gajovci in Placerovci, Mezgovci in Dornova, Podvinci, Rogoznica. En odcepní vod bi vodil do Prvenci, Sobotinci in Zagojiči.

V vsaki vasi ali za dve bližnji vasi bi se postavil en transformator, od katerega bi izhajalo nizkonapetostno krajevno omrežje. Za območje enega transformatorja bi se ustanovila ena krajevna zadruga, ki bi imela nalogo, da vzdržuje krajevno omrežje in dobi potom vplačila deležev (za vsako žarnico en delež, za vsako konjsko silo 3 do 4 deleže) potreben kapital za postavitev krajevnega omrežja. Pripomniti je, da so ti deleži last članov in jih dobijo vrnjene, ako bi kateri član odpovedal luč. Ker stane krajevno omrežje gotov znesek, zato je korist zadrugnikov, ako se prijavi kolikor mogoče veliko število luči, ker je na tak način delež sorazmerno nižji. Po sedanjem načrtu bi se ustanovilo 14 zadrug, ki bi kriale stroške transformatorske postaje in krajevnega omrežja.

Za vse zadruge skupaj bi se ustanovila osrednja zadruga, ki bi oskrbovala visokonapetostni vod ter zastopala v sporazumu s posameznimi odbori krajevnih zadrug, koristi zadrugnikov.

povsod ličnost, udobnost, bogastvo, skrajda razkošje —. Ničesar ni manjkalo, karkoli si je mogel poželeti razvajan mestni okus, vse je bilo pripravljeno.

In kako dobro je zadel Clayton njen, prav njen okus! Sama bi si ne bila bolj izbrala —!

In besedice ji ni omenil Clayton. Vse natihoma naredil —!

Ko je pregledala vse sobe, je hotela stopiti še na balkon.

V predsobi pa je zadela na Claytona.

»Ah, gospod Clayton!« je vzkliknila. »Kaj ste naredili —!« Veselje, zadruga, strah je govoril iz njenega giasu.

»Pssst —!« je svaril Clayton. »Tiho, da oče ne čuje! Ničesar ne bo opazil razmišljeni gospod profesor, če molčite. Nočem da bi zvedel —.«

»Pa zakaj —?«

»Nikar se ne vznemirjajte, gospodična! Da ste videli, kako nesna in kaka zapuščenost je gospodarila tod, ko sva prišla z gospodom Filandrom pred par tedni sem! Kar misliti si nisem mogel, da bi se vi, gospodična, naselili v tako zanemarjeno gnezdo.

Kar sem storil, je le malo! Rad bi bil storil več, pa v takem kratkem času in pri toliki oddaljenosti od vsakega večjega mesta mi ni bilo mogoče —. Še enkrat prosim, nikar ne povejte očetu!«

»Ampak gospod Clayton, saj veste, da vam nimamo s čim povrniti —!« je dejala dekle skoraj jokaje. »Zakaj ste nas tako zelo zadolžili —!«

»Nikar, Ine!« je odgovoril Clayton otožno. »Če bi bilo samo za vas, — verjemite, ne bil bi tega storil, ker vem, da bi vas bil užalil. Ampak — ljubi, stari gospod profesor! Ali bi naj stanoval na svoja stara leta v takih luknjah?

(Dalje prihodnjič.)